

תופעת דרות הרחוב בישראל – בעיה ארצית בהיבט עירוני – בני אברהמי ואסנת כהן

תקציר

המאמר בוחן את תופעת דרות הרחוב בארץ ובעולם, ומתאר את התפתחותה ההדרגתית של התופעה בתל אביב יפו תוך התייחסות לגורמים כלכליים, חברתיים ואישיותיים, כגון משבר הגירה, התמכרות לחומרים פסיכואקטיביים, פתולוגיות נפשיות וכולי.

תופעת דרות הרחוב בישראל הינה חדשה יחסית. עד לתחילת שנות התשעים היה מספרם של דרי הרחוב מועט. בשנת 1991, לדוגמה, נספרו בתל אביב רק 20 דרי רחוב. אולם בשנים שלאחר מכן הלך מספרם וגדל באופן הדרגתי, והגיע ל-929 איש בשנת 2003.

המאמר מתמקד בסיבות לכך שאנשים אלה נהפכו לדרי רחוב, תוך הצגת דרכי הטיפול בהם ופרישת הבעיות, הן המקצועיות והן המוסריות, המלוות את אנשי המקצוע המטפלים בהם.

התפיסה הטיפולית שעבודת היחידה לטיפול בדרי רחוב בעיריית תל אביב מתבססת עליה נשענת על ההנחה כי דרות רחוב כוללת יותר מאשר מחסור בדיוור, ומורכבת מגורמים אישיותיים וחברתיים המאפיינים אוכלוסייה חלשה ביותר, בעלת דימוי עצמי נמוך, אשר בונה סביבה חומה של הגנות שאינה מאפשרת השתלבות בחברה הנורמטיבית.

המאמר עוסק גם בקביעת אמות המידה להצלחה טיפולית וכן בהיבטים עקרוניים-שיפוטניים, כגון עד כמה החברה רשאית לכפות שינוי בדרך חייו של אדם, ואם ניתן לדרוש מהממשלה, מבחינה מוסרית ומבחינה חוקית, לנקוט מדיניות של הגירה מבוקרת על מנת לצמצם את מספרם של עולים שסיכויי קליטתם קלושים.

מילות מפתח: דרות רחוב, דרוויניזם חברתי, קורבנות של כוחות חברתיים, התמכרות, דיוור נורמטיבי, משבר הגירה.